

Izhaja trikrat na teden
vsaki torek, četr-
tek in soboto.

Stane za celo leto
za Ameriko (izven
Chicago) \$3.00. Za Ev-
ropo \$3.50. Za Chica-
go \$3.50.

Issued three times a
week every Tues-
day, Thursday
and Saturday.

Subscription for U-
nited States (except
Chicago) per year
\$3.00, for Europe \$3.-
50. For City of Chi-
cago \$3.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1910, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL.,
UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Nesloga tlači

ŠTEV. (No.) 80.

CHICAGO, ILL., TOREK, 11. JULIJA—TUESDAY, JULY 11, 1922.

LETO (Vol.) VIII.

KRIVICA, KI SE GODI PRE- MOGARJEM PRIZNANA.

Pomoč za odpravo krivic je stalno
delo.

Washington, D. C., 10. julija. — Komitej, ki je bil imenovan od delavskega departmenta z tajnikom Hooverjem na čelu je priznal krivice, ki se gode ubogim premogarjem. Tajnik Hoover je podal sledečo izjavo:

“Premogarja moramo pripoznati, kot glavni element pri produciranju premoga in vsled tega smo dolžni v prvi vrsti tudi vpoštovati njegove koristi, od katerih je premogar odvisen. Povdarjati moram na ves glas, da vse številne premogarske stavke izvirajo iz tega, ker imajo lastniki operatorji preveč proste roke pri obratovanju. Kadar se jim zljubi delajo s polno paro, kadar se jim pa zazdi obratujejo po 1., 2. k večjim 3. dni na teden. To se pravi, premogar mora biti zadovoljen, ako dobi 6. krat na teden jesti ali pa samo 1. ali 2. krat. Vsakemu mora pamet govoriti, da človek mora imeti potrebna sredstva, da more živeti. Do teh sredstev je pa upravičen tudi po vsej pravici premogar.

Zato, dokler bodo operatorji imeli proste roke in dokler jim bo vlada dovoljevala izvrševati njih samopoljubno dobičkarstvo v škodo ubogega premogarja, ne moremo pričakovati kaj boljšega. Zato bi jaz priporočal iz svojega prepričanja, da bi se vsa naša industrija tako konstitucionalizirala, da bi bil lastnik odgovoren za stanje svojega delavca in delavec za stanje svojega delodajalca. Le če bosta delodajalec in delavec roko v roki delovala bosta deležna koristi od industrije, od ktere sta odvisna oba.”

Te besede tajnika Hooverja so globokega pomena in v resnici edina možna podlaga za trajno spravo med delodajalci in delavstvom. Nikakor ni pravilno, da operatorji obratujejo, kakor se jim poljubi. Kadar se gre za njih žep, gonijo ubogega delavca noč in dan. Čez nekoliko časa ga puste pa brez kruha na cesti. Tako so delali od sedaj s premogarji. Kar je premogar po zimi zaslužil, katerega zaslužek tudi ni bil večji, kakor je potrebno za vsakdanje življenje, ako je sploh bil, je prav lahko zapravil v poletnem času vse, ako je kaj prihranil čez zimo. Operatorji naj preračunajo, ako je človeku mogoče preživeti sebe, svojo družino, ako bo delal samo po 1. ali 2. dni v tednu. In, ako so operatorji pravični in imajo svoje srce na pravem mestu, morajo priznati, da se premogarjem godi velika krivica in da to krivico jim povzročajo oni sami.

Zato je sveta dolžnost vlade same, da bi skrbela, da se da premo-

NEMCIJA V KRIZI.

Morganova pomoč njeno edino
upanje.

Berlin, 10. julija. — Velikanska kriza, ki je krožila nad Nemčijo, kakor črni oblaki nad zemljo, je zagrnila nemško ekonomsko ozračje in takojšnji finančni polom je neizogiben, ako v zadnjem trenutku Nemčiji ne priskočijo na pomoč zavezniki in Združene Države Ameriške.

Zadnji teden je odšla v Pariz posebna nemška komisija, katero je pooblastil nemški Reichstag, da predloži zavezniški reparacijski komisiji pravo sliko ekonomskega stanja današnje Nemčije. Obenem ima ta komisija nalogo se sniti s multimilijonarjem J. P. Morganom in njegovo bankirsko komisijo, kateri bo predložila popisano ekonomsko stanje nemške države.

Od sedajne evropske ekonomske konference v Haagu in od bankirske Morganove komisije je odvisno bodoče vprašanje evropskih valut. Ako zavezniki dopuste, da se Nemčija zgrudi pod težo njenega današnjega finančnega problema bo to zadalo globoko rano v ekonomskem oziru celi Evropi. To slutijo tudi zavezniški sami, da dokler bodo imeli bankrotno Nemčijo pred seboj, toliko časa jim ne bo mogoče dobiti od nje predpisane vojne odškodnine, ki jo ima Nemčija za plačati zavezniškim, kakor to določa versailleska mirovna pogodba. Vendar neresljiva naloga za zaveznike in vse njene ekonomske strokovnjake pa je, kako spraviti Nemčijo na tak tir, po katerem bo ona lahko izšla iz finančne krize, ki jo bo gotovo pritislila k tlom, ako se iz nje pravočasno ne najde pravega izida.

Za Anglijo in Združene Države bi bankrot Nemčije še ne rodil takozlih posledic, da si bi bil obema v škodo. Toda drugače pa je s Francijo, katera bo zamogla poplačati svoje velikanske dolgeve Angliji in Združenim Državam edino, ako bo prejela vojno odškodnino od premagane Nemčije. Zato bi bil bankrot Nemčije velik udarec za Francijo, ki že itak komaj diha pod težo dolga, ki ga je naredila med vojno v Angliji in Ameriki.

Iz obstoječega je razvidno, da zavezniški bodo gotovo skušali pomagati zadolženi Nemčiji, ker s tem, da ji bodo pomagali, bodo od tega imeli še vedno več koristi, kakor pa, ako bi mirno gledali Nemčijo, ko bi se prevrnila v popolni bankrot.

garjem stalno delo, primeren zaslužek, ki bo odgovarjal živlenskimi potrebščinam premogarjev prav tako, kakor odgovarja koristim lastnikov samih. To se naj stori pa bo zavladal na bojnem polju med operatorji in premogarji ljubi zaželjeni

RAZNE NOVICE.

FRANCIJA SE ODSTRANI IZ KONFERENCE.

Haag, 10. julija. — Glasom časni-karskih poročil iz Haaga, je Francija postala nezadovoljna z ruskimi pogoji in je napovedala zbranim evropskim zastopnikom, da se bo odstranila iz konference.

FRANCIJA ODLOŽILA TAKOJ- ŠNO RAZOROŽITEV.

Haag, 10. julija. — Francoska delegacija je podala svoja pojasnila, da Franciji nikakor ni mogoče pričeti s takojšnjem razoroževanjem, vsaj ne tako dolgo, dokler ji preti revolucionarna nevarnost od strani Nemčije.

PRASKE MED ANGLEŽI IN IR- CI SE NADALJUJEJO.

Dublin, 10. julija. — Krvave praske med angleškimi vojaki in irskimi republikanci so na dnevnem redu. Zadnje soboto so uporniki zapalili veliko okrožno sodnijsko poslopje v Donegal Countyu, ki je do tal pogorelo.

KITAJSKA ZAHTEVA ODPRTO POGANJANJE GLEDE SHANTUNGA.

Peking, 10. julija. — Kitajska vlada zahteva revizijo pogodbe, ki daje gotove pravice Japonski v Shantungu. Istotako kitajska vlada dolži imperialistično Japonsko, da ona ne ti sovražstvo in podpihuje vsa revolucionarna gibanja na kitajskem.

DVA PREMOGARJA USTRE- LJENA.

Uniontown, Pa., 10. julija. — Glasom poročil iz tega mesta sta bila, zadnje soboto ustreljena v New Geneva par milj od Uniontown-a dva stavkujoča premogarja in jeden smrtno nevarno ranjen. Ustreljena sta bila baje zato, ker sta se nahajala na kompanijski zemlji tamkajšne Atlantic Coal Co. Strele sta oddala dva tamkajšna deputy šerifa.

NAJSTAREJŠI MOŽ UMRL.

Louisville, Key., 10. julija. — Takozvani “Uncle” John Shell, ki je bil blizu 134. let star in kakor pravi tudi poročilo najstarejši človek na svetu, je zadnji teden umrl na svojem domu v Greasy Creek v Kentucky.

ZRAČNI PROMET MED CLE- VELANDOM IN DETROITOM.

Detroit, Mich., 10. julija. — Prihodnji teden, bo odprt popolni zračni potniški promet med Clevelandom in mestom Detroitom. Od začetka bodo odhajali aeroplani po enkrat na dan v oba kraja. Kakor hitro bo promet narastel, bodo kretanje aeroplanov povišali na dvakratni odhod in dohod.

RAZVIJANJE ŽELEZNIČAR- SKE STAVKE.

Javnosti preti resna kriza vsled
stavke.

Stavka na katero so odšli železniški delavci raznih delavnic in reparacijskih postaj se naglo razvija in ustvarja sleherni dan srdečiji odpor stavkarjev. Koncem zadnjega tedna so se pričeli stavkarji resno postavljati po robu železniškim družbam, ki hočejo na vsak način nadaljevati z obratovanjem z neunijskimi delavci. V Bloomingtonu je zadnji teden prišlo do spopadov in lokalna oblast prosi vojaško pomoč za zdrževanje javnega reda. Če bi bila lokalna oblast pravična, naj bi rajše prepovedala dovoz skebov v svoje mesto, pa bi ne bilo nemirov, ne nikakih javnih škandalov.

Isto se vrši po Kansasu, kjer je mobiliziranih že par tisoč vojakov za takojšnji nastop. V Clintonu, Ill. in Parsons, Kans., je že nastavljeno vojaštvo. Višek krize se pričakuje ta teden, ki bo odločil zmago za eno ali drugo stranko.

ŽELEZNIŠKE DRUŽBE SE HO- ČEJO POSLUŽITI NESRAM- NIH SREDSTEV.

Kar organizirani kapital poskuša proti ubogemu delavstvu presega že vse meje nesramnosti. In če je kaj podlega na svetu je podlo gotovo to, da hočejo železniške družbe odsluviti sedajne stare delavce, ki so leta in leta kovali bogate dohotke za nje in iste sedaj hladnokrvno namestiti z neunijskimi delavci. To se pravi, organiziranega delavca uničiti z nasiljem. Sedaj, ko so delavci pokazali svoj odpor, so se železniške družbe hinavsko potuhnile in prosijo državne autoritete za “injunction” sodnijsko prepoved stavke. To pa samo zato, da bi pod to masko lahko zaposljevali neunijske delavce.

Pa bodo zopet zapela kapitalistična trobila, “delavstvo je okuženo z upornim duhom in anarhizmom.” Gospodje, ki bodo zopet to zapisali, naj pomislijo, kdo, da neti ta uporni duh med ubogim zatiranim delavstvom. Ali mogoče mislijo kapitalisti, da bo ubogo delavstvo gledalo mirno, ko mu oni trgajo iz ust vsak sleherni dan trdo zasluženi kruhek. Če mislijo kapitalisti ozdraviti nezadovoljno delavstvo s takimi sredstvi bodo doživeli še velikanska razočaranja, ki pa ne bojo v korist ne njim, ne človeški družbi.

VOLITEV ZA ALI PROTI STAVKI.

Danes bodo odločile volitve pouličnih železničarjev ali odidejo na stavko ali ne. Javno mnenje prevladuje, da bodo volitve izpadle za stavko. Če se zadnje uresniči, tedaj bo na mah ustavljen ves poulični promet v veliki Chicagi.

IZ JUGOSLAVIJE.

Posojilo 100 milijonov dolarjev podpisano. Belgrad, 6. junija. Ameriško posojilo je sedaj vendar le sklenjeno in sicer z Blerovo skupino, ki posodi naši državi 100 milijonov dolarjev po kurzu 86.75, obrestna mera bo znašala 8 odstotkov. Od zneska bodo Američani plačali 30 milijonov dolarjev v gotovini, ostane nek pojde za našo Jadransko železnico. Ta se mora začeti trasirati v 10 mesecih. V nadaljnjih desetih mesecih pa se mora pričeti gradba. Minister Kumanudi je podpisal pogodbo dne 4. junija.

Afere se preiskujejo. Belgrad, 7. junija. Včeraj dopoldne se je vršila seja odbora za preiskavo vojnega plena. Na enki je bilo storjenih več sklepov. Med drugim se je sklenilo, naj se odbor zanima posebno za afero Jadranske banke in koroškega svinca, pri kateri aferi sta baje udeležena minister dr. Gregor Žerjav in bivši minister Anton Kristan. Članu odbora Popoviću je naročeno, naj preišče zadevo rudnika v Boguminu. Članu odbora Mihajloviću je naročeno, naj se takoj odpelje v Dubrovnik, da tam preišče znano milijonarsko afero. Preišče se tudi afera državnega plena v Ljubljani, ki je v njej prizadet polkovnik Miodrag Vasić. Preiskavo bo vodil tukaj samostojni poslanec Iv. Majcen. Enketa se bo nadaljevala. Minister pravde se bo naprosil, da da na razpolago potrebne akte. A konec vseh teh preiskav bo — pesek v oči.

Avtomobili v poštni službi. S 1. junijem je uvedlo pošto ravateljstvo v Ljubljani dostavljanje poštinih pošilk z avtomobilom. Kakor se čuje, se bo v kratki dobi z dvema avtomobiloma dostavljali poštni paketi na dom. Avtomobil, ki je zdaj v rabi, je tovorni voz, ki ne sme po vseh mestnih ulicah in cestah. Zato bo drugi avtomobil manjši in pripravljen, da bo smel v slednjo ulico. Ker ima pošto ravateljstvo tudi pošno vožnjo na progi Ljubljana—Dev. Mar. v Polju v svoji oskrbi, bo najbrže tudi ta posel kmalu opravljal avtomobil. Danes je prevažanje s konji predrago, da bo pošta uprva že iz ekonomskega stališča v bodoče imela rajše avtomobile kakor vožnje s konji.

Torej je vendar res! Dne 6. junija je vojni minister general Vasić odgovoril na svoječasno vprašanje poslanca Jugosl. kluba radi slučajev, da mora katoliško vojaštvo izvrševati svoje verske dolžnosti v pravoslavni cerkvi. Minister pravi v svojem odgovoru, da je preiskava dokazala, da so se taki slučajji res primerjali, da pa je sedaj izdal naredbo, po kateri bo moglo vojaštvo izvrševati verske dolžnosti v katoliških cerkvah. — Kje —?!

(Dalje na 3. strani.)

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Cerkev in nove slovanske države.

(Dalje.)

Poglejmo, kako je in bo s cerkvijo v Čehoslovakiji.

Brezdvomno je Čehoslovaška v marsičem delo mednarodnega frama-
mazonstva. To stoji. S tem pa ni rečeno, da bi svobodoljubni katoliški
Čehi ne bili pomagali pri novi republiki. So pomagali, krepko pomagali in
prav so imeli, dasi so pomagali s tem rušiti katoliško Avstrijo. Prav so
imeli, pravim še enkrat, ker moralna svoboda, kjer bo enkrat narodna svo-
boda, kjer bo cerkev, ker svobodna, pokazala tudi v kratkem svojo moč,
mi je ljubša kakor katoliško avstrijsko suženjstvo!

Da bodo framazoni skušali izpeljati svoje nazore in ideale v državi,
katero so oni storili, je pač umevno. Framazonstvo in moderna država
v smislu svobodomiselnosti namreč in katoliška cerkev sta si v marsičem
kakor ogenj in voda. Pa vendar ne moremo v srednji vek nazaj in tudi
nečemo! Cerkev je duševna moč, celo božje delo. Ali more kako frama-
zonsko in svobodomiselnost te moči podreti? Škodovati pač, a podreti
nikoli!

V koliko so češki svobodomiselniki in framasoni, ki so zdaj v Čehoslo-
vakiji na krmilu, zaganjajo v duhovno moč cerkve in ji skušajo škodovati,
je to početje obžalovanja vredno, ker škodovalo bo le čehoslovaški repu-
bliki, nikoli pa cerkvi. V kolikor je pa ta boj naperjen proti staremu av-
strijskemu gnilemu katoličanstvu in katoliškemu mažaronstvu na Slovaš-
kem, ki je bilo še bolj gnjilo, pa pravim, da je dobro, ako je ta boj prišel
in se bo nadaljeval.

Na Češkem je strašno veliko listja med katoličanstvom in tudi gnoja.
Gnjile avstrijske razmere so ga okužile. Proč s smradom! Naj spravi
“narodna” cerkev ta gnoj! katoliška pa naj ostane čista, prezračena, osna-
žena, dasi morda brez prejšnjega državnega sijaja. Vsi ne morejo biti ju-
naki a nekaj jih mora biti. Prej je bilo morda veliko katoličanov a nič ju-
nakov, same mevze. Zdjaj mevze grejo, nekaj junakov ostane in šlo bo,
saj se že zbira tudi na Češkem krdele krasnih in pogumnih Gedeonovih
junakov. Meni se zdi, da tisti, ki tarnajo za katoliško cerkvijo na Če-
škem, ne tarnajo za cerkvijo, temveč bolj za katoliškimi koriti.

Enako na Slovaškem. Ako jemlje Čeh Slovaku vero, naj ga je sram,
ker svobodomiselnost je kuga in kuga prinese smrt. Ako pa država jem-
lje Slovakom mažaronsko katoličanstvo, ji želim veliko sreče, ker tudi
to je kuga, ki mora ven iz naroda! Sodim pa, da tudi na Slovaškem češke
brezverske ščuke ne bodo škodovala, dasi bodo zmešale komodno gospo-
do. Ogrski plemenitaši te bodo kleli, ker bi vsaj za avtonomijsko pečjo
radi sedeli in sanjali, kako je bilo krasno, ko so mažarskega “boga” mo-
lili in mažaronsko vino pili! A meni se le zdi, da bo cerkev tudi na slo-
vaškem pridobila, kakor je pridobila povsod, kjer so jo ali preganjali ali
pa vsaj osvobodili državnih spon. Bog ima svoja pota, gotovi plemenitaši
pa tudi svoja, pa mnogokrat niso ista, toda božja pota so vedno prava.

Pa pogledimo pred vsem v kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev,
ker Jugoslavije sploh ni, k večjemu le Jugoslavija pri nekaterih jamrovcih,
ali Jugoslavija pri onih, ki niso prišli do kakega korita. Tu pa divja prav-
cati kulturni boj in ni čuda, da so angleški, francoski in predvsem laški
katoliški strici v strašnih skrbah za sveto katoliško cerkev, katere je že
zdaj menda samole še kratek repič, vse drugo je že požrlo srbsko pravos-
lavje. Oh, kako si želijo nazaj katoliške Avstrije, kako pišejo in vzdih-
lujejo in tarnajo in podpirajo katoliško (?) stranko v sedanji Avstriji, da
bi ja zavzela zopet staro stališče, katoliško stališče v srednji Evropi, ker
prej ne bo miru. In, oh, kako boli mnoge glava po starih dobrih časih,
katoliških časih, naj — so potem ti Jeremije ostali v strašni Velesrbiji, ali
pa pravočasno se otrsli prah od kulturnobojne kraljevine SHS. in se za-
teklili k katoliškim krogom, starijem nemškem prijateljem, ali pa laškim ka-
toliškim dobrotnikom. No, mnogokaj na svetu je smešnega in bi bilo
smešno, če bi se resen človek hotel drugače boriti zoper take smešnosti,
kakor na smešen način.

Pa bodimo resni! Stvar je velevažna, naravnost zgodovinskega po-
mena. Jugoslavija je postala torišče, kjer sta se srečala zapad in vzhod,
katoličanstvo in pravoslavlje. Mnogokaj se je še pred vojsko in včasih,
ko je bil vsakdo prepričan, da bo Avstrija večna, in orbe terratum ultima,
govorilo in pisalo o poklicu Avstrije na vzhodu, in ker je most na vzhod
Balkan, o nalogi Avstrije na Balkanu. Ne trdim ravno, da bi Avstrija
ničesar ne bila storila, a istina je, da se je marsikaj za katoličanstvo in
zapadno omiko storilo tam kljub Avstriji!

V bojih s Turki je Avstrija, še bolj Ogrska igrala včasih prav čudno
vlogo. Ko je turška nevarnost minila, je Avstrija prav vsiljivo začela si-
liti na Balkan, pa je bilo katoličanstvo pri tem pesek v oči onim, ki so
ubogi na duhu, svoboda krščanske raje pa naravnost humbug! Moč, ki
je Avstrijo pri tem gnala, je bila gola politika in oficijelno to, za kar je
Avstrija edinole delala od Marije Terezije sem, namreč germanizacija.
Kaka drobtina je odpadla tudi za katoličanstvo radi lepšega, a da bi Av-
strija bila vršila kak katoliški poklic proti vzhodu potom balkanskega
mostu, je bluff, prazno gobcovanje.

Pa grem še korak dalje. Ko bi bila tudi stara Avstrija izslekla ger-
manizacijsko suknjo in ostala edinole katoliška, vsem narodom pravična,
ali bi bila mogla vršiti kake naloge v vprašanjih, ki se bodo morala raz-
rešiti med zapadom in vzhodom, med katoličanstvom in pravoslavljem?
Ali ni poklic politike, da se taka vprašanja sploh ne načno, narežejo? Ali
politika ni od pamtveka delala po starem pravilu: Divide et impera? Pre-
pirata naj se zapad in vzhod, to pač, in za to je Avstrija izborna znala
skrbeti. A da bi se morda kulturno vprašanje med katoličanstvom in
pravoslavljem rešilo, to vendar nikoli ni bilo in ni moglo biti v interesu
politične Avstrije, ker bi bila s tem izgubila iz rok nož, ki ji je izborna
služil, kakor ve vsakdo, ki pozna zgodovino Hrvatske in so mu znani do-

Bil sem na nekem shodu, kjer je dr. Šušteršič strašno kričal o kato-
liškem poklicu Avstrije na Balkanu in celem vzhodu. To je golo gobe-
zanje, kričanje na efekt! Naš dr. Krek je imel več soli v glavi. Da bo
Avstrija razpala, o tem se njemu gotovo niti sanjalo ni. A dr. Krek je
vedel, da morajo katoliki, ne Avstrija, vršiti svoj poklic le do mej, do ka-
terih sega katoliško prebivalstvo, zato je pri svojem zedinjevalnem delu
imel v mislih tudi le Hrvate kot katoliški narod. Vsaka verska kulturna
diskusija je bila v stari Avstriji iz političnih ozirov naravnost izključena.

Pa se morata vendar zapad in vzhod srečati, meriti katoličanstvo in
pravoslavlje in pokazati, koliko je vsako izmed njiju vredno!

Ali se Vam, ki imate še malo vere na pota božja in božje vždanje
sveta, ne začne nekaj svitati?

Stara, “katoliška” Avstrija razpade. Katoliški Slovenci in Hrvati
pridejo skupaj s pravoslavni Srbi v eno državo. Že po prvih dneh zač-
no vhati rokave na pravoslavni strani a tudi na katoliški ravno ne beže!
Nič na tem! Kar dajmo se, prej ko slej morata zapad in vzhod trčiti sku-
paj, naj se pokaže, kdo je močnejši! Ali niso božja pota čudovita? Pa
mnogi vekajo in se šlatajo, če jih Srb ni že požrl! Boj bo, to je gotovo.
Boj ni ravno prijeten, a le boju sledi ali slavna junaška smrt, če kdo ni fi-
gamož, ali pa še slavnejša zmaga. Ali je kdaj katoliška cerkev podlegla?
Padlo je mnogo junakov, res, a cerkev je še vedno zmagovala. Ampak
strašno se nekateri bojijo, da je bode v kraljevini SHS. konec, če je že
ni, dasi je konec le njih zajčje korajže. Kaj je rekel Gedeon strahopet-
nežem? Zajci naj vzamejo svoj piskre in naj se skrijejo za babje janke!
Pa niso vsi zajci, so še junaki v naših vrstah in jaz pravim, moralo je ta-
ko priti in mora tako priti in še vedno bolj trdo mora priti, da bo več pra-
vih junakov?

Kako to?

Becasto je gledati nazaj. Življenje gre naprej in naprej, v bodo-
čnost mora biti uprto naše oko. Ne vem, koliko se mora pripisati na ro-
vaš framazonstva, ako se Jugoslavija postavlja proti katoličanstvu ali ka-
toliški cerkvi. Enako tudi ni mi znano, koliko je pri tem udeleženo prav-
oslavlje. Tudi nočem razmotrivati o vprašanju, ali niso katoliška (jugo-
slovaška) stranka in Radičeva, vsaj na zunaj tudi katoliška, skupina s
svojo nespretnostjo ali celo zlobnostjo sami zakrivali, da se vlada kaže
sovražna katoliškim težnjam. Meni zadostuje, da je borba započeta, in
ako bi ne bila, bo prišla, ker mora priti, in je dobro, da pride, ali če ho-
čete, da je tu. Morda bi bilo za mlado kraljevino bolje, če bi imela mir in
se izognila borbe, a ker borba že mora priti, je državno politično nespa-
metno, če jo že kar v začetku započnejo. Radi stvari same, je pa vseeno, če
jo začnejo zdaj, ali pride pozneje. Velikega državnika, ki bi videl skozi de-
sko ni. Liberalizem, radikalizem, svobodomiselnost, socijalizem in komu-
nizem — vse tišči s svojo robo naprej, toraj morajo trčiti svetovna nazi-
ranja. Pa je še nekaj! Trčiti morata tudi zapad in vzhod, pravoslavlje in
katoličanstvo, in to prav v kraljevini SHS.

Prvi spopadi so se že dogodili. Katoliška stvar že trpi, že krvavi, ta-
ko vpijejo vsi katoliški sorodniki širom sveta in zavijajo oči za staro in
novo Avstrijo.

Jaz pravim: Le vzdihujte in delajte žalostne obraze, mene veseli, ako
se je borba začela!

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

Joliet, Ill. — Prosim, da mi dovo-
lite nekoliko prostora v listu “Edi-
nosti” mojemu skromnemu izrazu.

Pripetilo se mi, da sem dobil v ro-
ko list Glas Naroda šte. 151. od 27.
junija v katerem tako imenovani
“Peter Zgaga” napada čičaške du-
hovne in njih delovanje za faro sv.
Štefana na tako nesramen način, da,
kdo se mora taki podli propadli pi-
savi nasmijati, ali bolje, kdo more
take stvari čitati za kratek čas, tak
človek ni nikakor več sposoben za
človeško družbo, in je sramota kul-
turnemu narodu.

Jaz tega ne pišem iz nikakega so-
vrštva ali strankarstva, ampak kot
Slovenec čutim, da slovenski narod
bi mogel imeti slovenske liste za po-
uk, izobrazbo in napredek. Izobraz-
ba pa se v listih z napadanjem eden
na drugega nikakor ne more iskati,
posebno pa še, ako list izhaja oblit
s tako smrdljivo gnojnico, kakor je
bil G. N. šte. 151.

Vsakdo, ki ima kaj ponosa ali reš-
pehta sam na sebe, svojo družino in
na svoj dom, bi nikakor ne smel do-
voliti, da se kaj takega prinese v
njegovo hišo. Ako ima G. N. mrž-
njo napram Rev. K. Zakrajšku in
ako se G. N. in Edinost prepirata
med seboj radi različnega prepriča-
nja, naj le bo, ampak prosil bi pa,
da naj odgovorni g. urednik G. N.
rabi vsaj nekoliko dostojnosti v svo-
jih izrazih. Ako nima spoštovanja
do duhovščine in vere, naj vsaj ima
spoštovanje do naroda, katerega ve-
lika večina gotovo ne mara, da se ta-
ke nesramne izraze tiska v njih ma-
terinem jeziku.

M. Šetina.

Cleveland, Ohio. — Iz fare sv. Vi-
da. Victoria Babnik, ena z med naj-
bolj vnetih članic Marijine Družbe,
je bila poročena dne 19. junija 1922.
v cerkvi sv. Vida.

kazala v svojim vedenju in zato je
bila več let predsednica Marijine
Družbe. Tudi za to leto so jo hotele
članice izvoliti za predsednico; ali,
ker je bila Victoria Babnik odkri-
tosrčna članica se je sama izrazila,
da bo kmalo v sv. zakon stopila, ča
naj kako drugo izpolijo, kakor so
potem tudi storile.

S tem, da ni bila Victoria Babnik
več predsednica, ni opustila izpol-
njevati društvene postave, temveč
je do zadnega dne ostala ena najbolj
zvestih hčerk Marijinih. Vsako prvo
nedeljo je s članicami M. Družbe
vred sprejela sv. Obhajilo. Tako
storijo samo zveste članice M. Dru-
žbe. Victoria Babnik je bila res vzor
vsem članicam in je želeli, da bi jo
vse posnemale.

S pozdravom,

Miss M. Zupančič.

La Salle, Ill. — Sprejmite nekol-
ko novic tudi iz naše nasebine v
Vaš cenjeni list Edinost, katerega
tudi tukaj prav radi prebiramo.

Delavske razmere tudi v naši na-
selbini niso na posebni stopinji u-
godnosti. Vendar kljub temu, da vla-
da že nad tri mesece premogarska
stavka, ni posebno veliko brezposel-
nih, ker cementovne in cinkovne o-
bratujejo. le ta smola je v teh to-
varnih, da se skoro prav nič ne za-
služi. V cementovnah plačujejo na-
vadmim delavcem po \$3 na dan.
Predzadnji teden so svojim delav-
cem povišali plačo za 40c na dan. V
cinkovnah se dela po 3—4 dni na
teden. Plača od \$2.40 do \$3 na dan.
Govori se, da bodo tudi tukaj povi-
šali plačo po 2c na uro. Vse to pa
je seveda veliko premala plača za
razmere sedajnega časa.

Mr. Frank Bruder naš ugledni
dolgoletni mesar in grocerist, ki je
dosedaj vodil svojo trgovino na tre-
tji cesti in isto predkratkim prodal,
si je sedaj kupil drugo hišo na 141
Gooding St., kjer bo zopet otvoril
svojo grocerijsko in mesarsko obrt.
Našemu pojetnemu rojaku čestita-
mo in mu želimo na novem prosto-
ru, kar največ uspeha!

Mr. Paul Ferenčak, ki vodi trgo-
vino z raznim blagom “Dry Goods
Store” si je tudi predkratkim kupil
hišo na 927 Main St., kamor bo v
kratkem preselil svojo ugledno trgo-
vino. Mr. Ferenčak je pričel s
svojo trgovino pred kakimi 5. leti-
mi in tekom tega časa je svojo trgo-
vino imenitno povzdignil, da se lah-
ko prišteva med vse moderne trgo-
vine našega mesta. To je znak, da
je Mr. Ferenčak izkušen trgovec,
zakar mu mora vsak iz srca čestita-
ti iz naše nasebine! Upamo, da bo
na novem prostoru, kamor se v kra-
tkem preseli, dosegel še večje uspe-
he s svojo podjetnostjo.

Na obisku se je mudil Mr. Char-
les Okleshen iz Chicago. Mr. Okle-
shen ima v Chicago svojo izdela-
valnico raznih potrebščin za auto-
mobile in druge razne naprave. S
svojim podjetjem se izbornu pohva-
li in je prišel sem, da bi dobil še po-
moči, še par izkušenih mizarjev.

(Dalje na 3. strani.)

DENARNE POŠILJATVE.

Vsem pošiljateljem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v
Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. De-
nar se dostavlja na najbližnjo domačo pošto prejemnika in sicer to
izvršuje “LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI” s katero smo
v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni li-
stini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerašnje cene so bile:

Jugoslovanskim kronam:	Italijanskim liram:
500 kron \$ 1.95	50 lir \$ 3.35
1000 kron 3.80	100 lir 6.25
5000 kron 18.00	500 lir 29.00
10000 kron 36.00	1000 lir 57.00

Za pošiljatve v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in
računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do
\$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00
do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljna nakazila računamo po
1c in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava.
Za vsa nadaljna navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK “EDINOST”
1849 West 22nd Street

Chicago, Ill.

V NEDELJO POPOLDNE.

TEDENSKI KOLEDAR.

16. Nedelja. — Devica Marija Karmelska. Evstahij.
17. Ponedeljek. — Aleksij, škof.
18. Torek. — Kamilij Lelski, spoz.
19. Sreda. — Vincenc Pavlj., spoz.
20. Četrtek. — Hijeronim Emil. Marjeta.
21. Petek. — Praksedija, dev.
22. Sobota. — Marija Magdalena, Cahej.

SEDMA IN DESETA ZAPOVED. —KRIVIČNOST IN TATVINA.

“Ne kradi!” — “Ne želi svojega bližnjega blaga!”

Sedma in deseta božja zapoved se nanašata na posvetno blago našega bližnjega. Ti dve zapovedi je imate varovati proti poželjivosti in krivičnosti. Ti dve zapovedi prepovedujeta vsako krivično delo, vsako krivično željo, ti dve zapovedi nam zapovedujeta, da damo vedno bližnjemu, kar mu gre. Sedma zapoved se nanaša in se tiče vnanjih del; deseta se nanaša na notranje želje, na vsako poželjenje, s katerim hrepenimo, da bi si pridobili imetje bližnjega na krivičen način. Sedma in deseta zapoved božja prepovedujeta vsako krivičnost, in vsako krivično dejanje, ki škoduje ali bi moglo škodovati našemu bližnjemu na njegovem zemskem, posvetnem imetku.

Prepovedano je torej vzeti ali obdržati ali storiti kako škodo na imetku našega bližnjega; prepovedano je krasti ali pomagati pri kraji; kupovati ali prejemati v shrambo in varstvo ukradene stvari; goljufati pri trgovini ali kupčiji s tem, da se rabi slaba, krivična mera ali tehtnica in uteži; prepovedano je izdelovanje ponarejenega denarja ali prodajanje slabega blaga za dobro; pričenjati krivične tožbe; proglasiti krivične razsodbe; škodovati bližnjemu v njegovi trgovini ali pa pri njegovi kupčiji; prepričati, da bi imel pošten, pravičen dobiček; prilaščiti si stvari, ki so nam bile izročene v shrambo; zanemarjanje plačevanja naših dolgov; zapravljati premoženje z visokimi hazardnimi igrami; opravljati kak urad ali službo brez potrebnega znanja in s ščunjenosti. Sodniki, odvetniki, zdravniki itd so vezani po sedmi in deseti zapovedi, da so večaki v svoji stroki, če hočejo izvrševati svoj poltic.

Prijatelji, varujte se vsake krivičnosti; bodite pošteni v vsakem oziru. Poštenost je več vredna ko pa bogatstvo. Največji revež je spoštovanja vreden, če je poštenjak, da lahko reče: “Nimam borega centa, ki ne bi bil pošteno moj.” “Gotovo boš berač”, je rekel nek pobožen duhoven, “če boš ob nedeljah delal ali pa če si boš krivično denar pridobil.” Ravno poštenega in pravičnega človeka bo Bog blagoslovil.

Kjer Jezus Kristus gospoduje in vlada v človekovem srcu, ga ne samo nagiba, da da bližnjemu, kar mu gre, ampak ga navdihuje tudi z duhom darežljivosti. “Glej, Gospod, polovico svojega premoženja dam ubožcem, in če sem koga kaj ukanil, povrnem četverno.” (Luk. 19. 9.)

APOLOGETICA.

17.—Neznani vzroki. (Ignoramus.)

Predno bom verjel, da je Bog, bom rajše vrjel da je postal svet, sploh vsako življenje iz naznanjih vzrokov in pravim z Du Bois-Reymondom: Ignoramus et ignorabimus. Ne vemo in ne bomo vedeli. Znanstveno izobražen mož tega stališča ne bo prekoračil in bo prepustil vsa zvita vprašanja teologom. Učnjak se bo držal v svoji skromnosti načela: Ignoramus, Ne vemo!

Odgovor.—Prijatelj, če si s tem zadovoljen, tudi dobro! Toda začem le to: Kjer pričanja biti človek zadovoljen s tem, tam preneha zdravi razum. “Neznani vzroki” me spominjajo le preradi na konjske tatove, ki pred sodnikom navadno trdijo, da so kupili konje od “nekega nezna-

nega moža” na trgu tam in tam... No, to bi bilo še mogoče; da bi pa kaj živega postalo iz mrtvega, da bi postal iz nereda krasen reč, to pa ni mogoče. Za to mora biti nek vzrok, to nam pove naša pamet, in če je še tako kratka. In ker ni drugega vzroka ko Bog, potem si človek nikakor ne more zavezati oči in reči: Ignoramus, Ne vemo! Ne, človek je prepričan, da je in da mora biti ta vzrok edino le Bog.

Toda “veda”! “Veda”, “znanost”, prepoveduje tak sklep; “vednost” noče o, takem doslednem sklepanju ničesar vedeti. — Katera znanost, katera veda? — Naravoslovje. — Toda je li to edina veda, edina znanost, ki vse odločuje? Ni li mnogo vprašanj, ki presegajo daleč polje naravoslovja? Ni li modroslovje tudi veda, znanost, in sicer veliko višja veda? Je res nesramna predznost, če se naravoslovci vedejo, kakor da bi bili oni sami vzeli vso vedo v zakup. Ti Ignoramus-gospodje mislijo v svoji duševni omejenosti, da to, česar oni ne vidijo s svojim teleskopom ali mikroskopom, česar ne morejo preračunati s svojimi merili in analizovati v svojih retortah, ne more biti resnično! Svet spoznanja in umevanja bi radi zabili s svojimi naravoslovnimi deskami in bi na sečmerih vratih (Du Bois-Reymondove “Sedmere uganke sveta”) radi nabili policijske napise: “Prepovedan vstop in izhod! Vsako mišljenje prepovedano! Bog pred durmi! Kdor bi si o tem drznil razmišljati, zgubi svoje “učnjaško” ime!... Podpisano: Ignoramus-Odbor!”

Toda, zdravi človeški razum in zdrava filozofija se za take prepovedi ne briga; z jekleno pestjo dosledne logike razbije človeški razum vse ovire in odpre svobodni vrata, ki peljejo k zadnjemu, edino povojivemu vzroku vsakega bitja, k Bogu.

Kdor ne zatise svojih oči, ta vidi opoludne solnce na nebu, in kdor hoče rabiti svoj razum, svojo pamet, ta spozna Boga, svojega Gospoda, ta uvidi in spozna tudi potrebo, da Bogu služi, ta uvidi, da bo za to svojo službo prejel plačilo. Torej namen, cilj njegovega življenja, in nikomur ne bo pomagalo, če se hoče tej svoji nalogi v svoji zaslepljenosti in blaznosti izmuzniti. Čut odgovornosti pred Sodnikom in Stvarnikom ima vsak v svojem srcu...

Dobra in zla volja ste na obeh tehtničnih skledicah našega življenja, in je več kot preveč vzrokov, da obteže to ali ono skledico na tehtnici. “Pred teboj je dobro in zlo, življenje in smrt. Po čemur stegnesh svojo roko, to boš prejel.”

Neumnost in nevednost opravičujeta marsikako napako. Ne opravičuje je pa nevednost, koje je kedo sam kriv, ne opravičuje je zla volja.

IZ SLOVENSKEH NASELBIN.

(Nadaljevanje 2. strani.)

Na kratek obisk sta prišla tudi k svojim znancom Mr. John Jerich in Mr. Silvester Hrastar iz Chicaga. Poročevalec.

Willard, Wis. — Priprave za prvo sv. Obhajilo so v tiru in v kratkem bodo naši malčki pristopili k mizi Gospodovi, da bodo prvokrat prejele Njega, nebeškega Zveličarja.

Žita jako dobro izgledajo in tudi sena bo letos veliko. Pred par dnevi je bil piknik za cerkev in se je jako dobro obnesel. Tudi toča je precej veliko škode napravila posebno na Gormanu, kjer je veliko žita razbila in na večih hišah šipe pobila. Dekleta, ki so pozimi delale v mestih so se tudi povrnila na počitnice in pomoč pri poljskih delih. Poročevalec.

Joliet, Ill. — Slavno uredništvo: Prosim za en mali prostorček v našem priljubljenem listu, da se tem potom prirčno zahvalim za gostoljubno postrežbo gospodu in gospej Leo Mladich ob času velike slavnosti, blagoslovljenja ogegnega kamna slovenske katoliške farne šole župnije sv. Štefana v Chicagi.

Bog Vas živi, preblaga družina Leo Mladicha in ohrani naj Vas zdrave! Z Bogom! Marko Bluth.

Johnstown, Pa. — Priloženo Vam pošiljam za Pavletov avtomobil \$2. Res, da gre počasi. Pa, saj veš Pavle, kaj pravi star pregovor: kamen palača, zrno do zrna pogača. Tako boš tudi ti spravil skupaj za svoj avto. Pozdrav vsem prijateljem in prijateljicam Antonija Požun.

Forest City, Pa. — Tukaj pošljem Pavletu za avtomobil \$1. Annie Gerchman.

UTRINKI.

Človek ni nikdar dovolj pameten.

Prav lahko je govoriti o sreči, toda težko jo je doseči.

Ničesar ni dobro, ako se ne izkoneča dobro.

PRODA SE!

Zidana hiša s tremi nadstropji. Hiša je v najboljšem stanju in nosi \$130.00 najemnine (renta) mesečno. Opremljena je z vsemi udobnostmi. Kupi se jo lahko za gotov denar, pa tudi na lahke obroke. Cena je zmerena, ako se jo proda v kratkem. Hiša je oddaljena samo en block od slovenske cerkve.

Za vsa pojasnila se obrnite na:

LINCOLN REALTY CO.

1901 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Phone: Canal 4918 and 0098.

JUGOSLOVANSKE NOVICE.

(Nadaljevanje 1. strani.)

Dr. Šušteršič je dobil dovoljenje, da se sme vrniti v domovino. Njegovi prijatelji, kolikor mu jih je po objavi znane knjižice: Moj zagovor, še ostalo, se vesele. Njegovi nasprotniki čakajo, kaj bo naredil. Slovenska ljudska stranka, ga je tako približno prebolela.

Vestfalski Slovenci v domovini.

Večje število vestfalskih Slovencev je pod vodstvom svojih duhovnikov, ki so se priučili slovenščine, da jih morejo pastirovati, posetilo svojo osvobojeno domovino. Povsod so bili slovesno in prijazno sprejeti. Ko so obiskali svoje drage domače, prijatelje in kraje so se skupaj zopet v Ljubljani poslovili od rodne grude, da se vrnejo v tujino za kruhom, ki ga rodna domovina svojim otrokom tako pičlo reže. Ko bi ne bilo tako daleč, bi tudi mi ameriški Slovenci priredili tako romanje. Mor-da pa le še pridemo kedaj do tega. Kaj pa, ko bi stopili v dogovor z paroplovno družbo Kosulič, kake potovalne ugodnosti bi nam bila za ta slučaj pripravljena dati. Izmenjajmo tudi mej seboj misli glede tega.

Kralj Aleksander in kraljica Marija v Sloveniji. 9. junija, ob 1. popoldne, se je pripeljal na južni kolodvor v Ljubljani dvorni vlak s kraljem Aleksandrom in kraljico Marijo, ki sta snoči odpotovala iz Belgada na Bled, kjer ostaneta nekaj tednov. Na peronu južnega kolodvora ju je pričakovala ogromna množica občinstva, ki je priredilo kraljevi dvojici navdušene ovacije.

Kralj in kraljica sta se prikazala pri oknu svojega vagona in se radostno zahvaljevala za ovacije. Občinstvu je bilo zabranjeno stopiti s peroma in iti bližje k vlakom, pa so nekatere matere poslale kljub temu svoje otroke k dvornemu vlakom, kjer so male deklice izročale kraljici cvetje. Kraljica je vesela sprejemala cvetlice in se zahvaljevala za neprestane ovacije. Kralj je stal poleg kraljice smehljajoč in odzdravljajoč občinstvu. Množica je pela medtem tudi državno himno, “Lepo našo domovino” in “Naprej”, končno pa so ženske same zapele še “Po jezeru.” Ko se je vlak začel pomikati dalje, sta kralj in kraljica ves čas veselo odzdravljala množici, ki je burno vzklikala mlademu kraljevemu paru.

Točno ob 3 je privozil na svečano okrašeno blejsko postajo dvorni vlak z novoporočenim kraljevskim parom. Ko je kralj s svojo družico izstopil, je najprej pregledal častno stražo, nakar sta ga pozdravila vladni svetnik Mencinger, okrajni glavar v Radovljici in dr. Polak. Zatem se je kralj razgovarjal z generalom Majstrom in Daskalovičem. Po sprejemu se je kralj takoj odpeljal v svojo vilo. Pred vilo so mu narodni Blejci po stari slovenski šegi “zašrangali” ter ponudili njemu in kraljici čašo vina, ki jo je kraljeva dvojica z vidnim veseljem sprejela. Blejska občina in tujsko-prometna zveza sta poklonili kraljici krasen šopek. Na Bledu vlada svečano razpoloženje. Bled in okolica željno pričakujeta krasnih slavnosti, ki se bodo jutri večer vršile od 8. dalje na blejskem jezeru. Slov.

Veliko je takih prerokov, ki prerokuje šele potem, ko se je stvar že zgodila.

BENJ. EICHHOLZER

FOREST CITY, PA.

Se priporoča vsem Slovincem v Forest City in okolici pri nakupovanju razne železnine in kuhinjskega pohištva. Imamo največjo zalogo razne železnine, kuhinjskega pohištva in raznovrstnega orodja. Ker naročamo blago v veliki množini, zato smo tudi v stanu nuditi občinstvu najnižje cene pri našem blagu. Zato, kadar potrebujete razne železnine, kuhinjskega pohištva in drugih raznih stvari, pridite in izberite si tako blago v naši trgovini, kjer se lahko pomenite v vašem lastnem materinskem jeziku, z našim Mr. Joseph Kamen-om, kateri bo vam postregel po svoji najboljši moči.

BENJ. EICHHOLZER

Trgovina razne železnine in pohištva

527 Main Street,

Forest City, Pa.

Michael Železnikar

JAVNI NOTAR V URADU “EDINOSTI”.

Izdeluje vsa NOTARSKA DELA kakor “affidavite”, pooblastila, kupne pogodbe za tu in stari kraj.

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Skupno potovanje Slovencev.

FRANCOSKA LINIJA priredi skupno potovanje Slovencev preko Havre v Trst in Ljubljano s svojim najmodernejšim in najhitrejšim parnikom “Paris”, ki bo odplul iz New Yorka na 2. avgusta 1922. Potnike bo spremljal od New Yorka do Ljubljane znan rojak Leo Zakrajšek iz New Yorka ter bo gledal na to, da bodo potniki čem hitreje in udobnejše potovali in da ne bodo imeli sitnosti s kufri in drugo prtljago.

Za vse potnike tretjega razreda bodo pripravljene kabine z 2., 4. ali 6. posteljami. Od Havre do Trsta bodo potniki imeli svoj vagon, ali celo vlak, ako se jih zadosti prihlasi. Tudi druge posebne ugodnosti so določene za potnike.

Voznja od New Yorka do Ljubljane ima trajati nekako 9 dni ter stane v III. razredu do Trsta skupno z davkom \$113.85, do Ljubljane pa \$114.85.

Tudi za potnike II. razreda imajo lepe kabine rezervirane. Vsak Slovenec je dobrodošel ne glede kje je doma. Lepa prilika za vsakogar!

Kdor hoče dobiti sorodnike ali prijatelje iz starega kraja, naj stori potrebne korake, dokler je še čas. Mi tudi pošiljamo denar hitro, zanesljivo in po nizkih cenah, ter opravljam vse druge posle v zvezi s starim krajem.

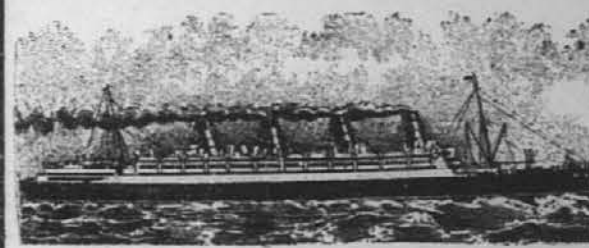
Za vsa nadaljana pojasnila pišite na

SLOVENSKO BANKO

Zadrajšek & Česark

70 — 9th Avenue,

New York, N. Y.

ŠIFKARTE ZA VSE LINIJE!

Smo zastopniki vseh praobrodskih črt za osrednji in zapadni del Združenih Držav. Potnike odpravljamo iz Chicaga in v New Yorku jih sprejme naš zastopnik, ki jim preskrbi udobna in zanesljiva prenočišča. Sedaj se lahko pošlje karto svojim domačim tudi v stari kraj.

ZA NOTARSKA DELA IN ZA POTNE LISTE

se vedno obrnite na nas, ako hočete biti v tem oziru dobro postreženi. Mi izdelujemo vsa notarska dela, kupne pogodbe za tu in stari kraj, prošnje za dobavo svojih domačih iz starega kraja, kadar potrebujete tolmacha na sodnji se zglasite na našem uradu in postregli vam bomo vse kar v naši moči. Za vse pojasnila se obrnite osebno ali pa pismeno na:

LINCOLN REALTY CO.

1901 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Telephone: Canal 4918.

J. M. Dovič:

KOVAČ IN NJEGOV SIN.

POVEST.

(Dalje.)

Deklica je zardela do ušes. Umolnila je in z opranim perilom odšla domov. Zamišljeno je stopala po stezi mimo kovačnice.

"Micek, ali si že oprala?"

"Sem že, Janko."

"Ali greš pogledat, kakšne pante sem napravil na svojo skrinjo?"

In deklita stopi v kovačnico. Začudeno ogleduje pocinjene pante na poslikani skrinji z lepimi okraski.

"Kaj pa boš deval v to skrinjo, Janko?"

Vse tisto, kar mi je najdražje in najljubše."

Deklica se nasmeje in pravi:

"Kaj neki je tebi najljubše?"

"Težko bi ti povedal, Micek!"

"Najbrž prihranjeni novci!"

"Za novce mi ni toliko, dasi je tudi teh potreba. Pa poglej, no!"

In Janko obrne ključ v ključavnicu ter odpre skrinjo.

Na pokrovu je visel — jelenov jezik.

"Divja roža za divjega moža", vzklikne deklita in pobegne iz kovačnice.

Plaho se je ozrla na okrog. Nihče je ni videl. Le tam od one strani potoka v kovačnici se je zdelo, da nekdo pokašljeje.

Rebrova Micika je bila tisti dan jako raztresena. Parkrat jo je pokarala mati, češ, da je vsa razmišljena.

Obešala je perilo na vrtu.

"Ali ne vidiš, da se zbirajo gosti oblaki na nebu in da bo kmalu dež?"

Micika je zopet pobirala perilo in nesla sušit pod streho.

Napravljala je krmo za pujske. Stresla pa je boljšo mlečno jed v korito, kjer so jedli veliki prašiči, namesto prasecem.

In ko je opoldne prinesla kosilo na mizo, so rekli, da je kaša plovka. Micika jo je pozabila osoliti. Martin pa je takoj ponagajal:

"Micek, kaj to pomeni, da kaša ni osoljena?"

"Najbrž ima uroke", pristavi dekla.

"Rože je nabirala pri kovačnici", reče zopet kravji pastir.

Pa Micek zadujih dveh stavkov ni slišala. Najbrže bi jih tudi ne preslišala iz ust pastirjevih in deklinih.

Oče Reber in mati sta med tem sedela v hramu pri mizi in kosila.

"Nekamo čudno se mi vidi", pravi gospodinja, "da je Micika danes tako razmišljena."

"Že dalje časa opažam tudi jaz, da je nekaj", pristavi Reber in odloži žlico. "Slišal sem govorico, da Janko gleda za njo, pa ne morem verjeti. Fant se mi zdi premoder, da bi mislil na kaj takega."

"Veš, Pavle, žensko srce je uganka. Res je mlada, naš Micek, pa zdi se mi, da je prišel tisti čas, ko mlad človek začne premišljevali, zakaj sta dva spola na svetu."

"Toda v takih zadevah je treba ostro nastopiti. Ako se enkrat taka reč začne, jo je težko ustaviti."

"Res je to! Pa treba se je prej dobro prepričati."

"Saj tega ti ni treba praviti, da na kaj takega niti misliti ni, da bi se Janko ženil — pa pri nas. Kovač pa gruntarsko hčer — ha! Razen tega je Janko nezakonski, oče njegov nezakonski, pa taka izguba."

"Urh je res izgubljen človek, toda Janko je pa mladenič, ki ga je treba iskati daleč na okoli. Tako moder, pošten, pa razumem, in vsako delo mu stoji k rokam. Srečna bo pa vendarle, katera ga dobi, in tisto ni, da bi mu branili ženiti se. Saj lahko stanuje v bajti, a pa se kovačnica vzdigne za eno nadstropje, kar že davno nameravaš."

"No, no, ti bi bila pa že brž pripravljena. Le počasi. Ne rečem, da fant ne zasluži ženske, toda ženili ga bomo mi. In to bi bila moja želja, da bi Janko vzel mlinarjevo Urško. Sicer pa ne verjamem, da bi Janko ostal v naših krajih. Ko bi Čmoka ne bilo, kdaj bi jo že bil odpihal."

"Pavle, nikar ne segaj predač! Saj veš, da prisiljena reč ni dobra, in ko bi to bilo, da bi Janko vzel Urško, bi si Martina nakopal za sovražnika. Saj je Martin tudi dober fant in zdi se mi, da sta Urška in Martin že davno odločena za skupaj. Zato tudi ne zadržuj tega zakona in ubogaj župnika, ki žele, da se ta dva poročita. Martin ti bo zvest še bolj kakor prej in zakon obeta biti srečen. Ženske tudi marsikaj ugibajo in zdi se mi, da je najbolje, ako se Martin poroči še to pomlad."

"Tega pa že ne. Kdo pa bo delal po letu? Martin je vdinjan za celo leto pri meni."

"Naj le bo; saj lahko ostane pri nas. V tem pa se novi hlapec lahko vsega privadi in ne bo ga treba zopet tebi učiti cela leto."

"Ta je pametna, mati! Naj bo. Toda povem ti, da paziš strogo na

Miciko. Povej ji tudi, če še ne ve, da sta Janko in Micek v bližnji zlahti, četudi od nezakonske strani. Kri je kri. Ako ji to razodeneš, tedaj ji niti na misel ne pride več, akoravno bi utegnil Janko kaj takega misliti."

Odmolila sta in Reber je šel za delom. Reberna pa je pospravljala po mizi in premišljevala, kako bi hčerki pogledala na dno srca.

Micika je pomivala.

"Micek, Martinova svatba bode kmalu."

"Ali res? Kaj pa oče? Ali ne bodo več branili?"

"So rekli, da ne."

"Kdo pa bode potem pri nas za velikega hlapca?"

"Katerega pa misliš, da bi bil pravi? Gropa je prestar, Miha pa za to ni. Novega bo treba poiskati."

"Veste kaj, mati? Najboljše bi bilo, da bi bil Janko."

Mati začudeno pogleda. Hči pa brezskrbno nadaljuje:

"Janko razume vsako delo in očetu se ne bode treba prerekati z družino. Jožko bode tudi zadovoljen z Jankom, ker sta prijatelja. V kovačnici bode pa lahko delal Lojzek, Janko ga bode nadziral in včasih tudi sam malo pomagal. Vrh tega je Janko domač človek, torej zanesljiv vse drugače kakor tujec."

"Domač človek — kako to misliš?" In mati pogleda hčerko v oči.

"I no, saj veste, da je naša kri." In deklita se poredno nasmeje.

"Kdo ti je to povedal?" popraša mati še resneje.

"Zakaj pa skrivate pred mano, kar že skoro vsi ljudje vedo? Saj je vendar Janko Čmokov sin, Čmok pa je moj bratranec."

Mati je bila vsa iz sebe. Ni pričakovala, da hči tako dobro vse ve. Zato ji le še reče:

"Ako veš, da je tako, potem se pa nikar ne obnašaj do Janka tako, da že ljudje slabo govore o tebi."

"Kaj govore?" Hči je vprašala skoro osorno, tako da je materi pošla vsaka beseda. Hči pa nadaljuje:

"Nikar ne verjemite vsaki ženski, kar vam prinese na ušesa. Proti domačemu človeku se menda vendar ne smem osorno obnašati. Saj je pošten človek in ali nama more kdo kaj napakega očitati? Ako imam rada Jožka, zakaj bi ne smela tudi Janka?"

Materi so se lasje ježili in ni slutila, da je hčerka v kratkem času postala tako zavedna. Prej še tako otročja, tako krotka, tako vesela, zdaj pa tako zavedna. Saj bi kmalu več vedela kakor mati.

Reberna je pogledala hčerki v srce, kakor je želela. Ni se varala v svoji slutnji in prepričana je bila, da brez nič ni ta Mickina naklonjenost do Jankota. Pa kdo jo je tako poučil? Janko? Menda vsaj ne. Morda je zopet Čmok zakaj?

Gospodinja je sedla na klop pred hišo in potresala piščancem proso. Premišljevala je, kako hoče možu razodeti svoje izkušnje.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS.

Taktika.

Neka žena, ki se je pogovarjala s svojo prijateljico: "Veš, žena mora znati rabiti pravo taktiko s svojim možem."

Prijateljica: "Da, n. pr. jaz svoja moža nikdar ne vprašam, kako srečo ima pri kartah; če izgubi, ga jezi, ako bi ga vprašala, če pa dobi mi pa itak sam pove."

Do gotove meje.

— Ali je tvoja dekle sprejela, kar si ji nesel za dar svinčiči?

— Da, sprejela je vse, kar sem ji ponudil — do mojega imena . . ."

Prestrogo pisano.

V neki mali kempu sta živela dva pečlarja. Neko nedeljo popoldne gresta na vrt in kreneta s svojo govorico k kuhinji. Prvi se oglasi in pravi: "Jaz imam kuhinjsko knjigo, toda jo nikakor ne morem rabiti!"

Drugi: "Jaz jo tudi imam, toda jo nikoli ne rabim in to zato ne, ker pri vsaki stvari piše: 'vzemij čisti krožnik ali čisto skledo itd.', to me pa jezi, da jo nikoli ne rabim."

Storil svojo dolžnost.

Učitelj v šoli ob pričetku šolskega leta: "Vsakega dolžnost je bila, da bi mogel storiti tekom počitnic veselega vsaj enega človeka. No, Janezek kaj si ti storil?"

Janezek: "Jaz sem šel na počitnice k svoji teti in ko sem odhajal od nje nazaj domov je bila pristrčno vesela!"

Bi rada vedela.

Bogati stric svoji nečakinji: "Vidiš, vse, kar je tu na tej strani in še oni je vse moja last. Imam tudi več tisoč na banki od katerih vlečem lepe obresti. Zato le pridna bodi, kadar jaz umrjem ti bom vse zapustil."

Nečakinja: "Ali mislite kmalu umreti?"

ZAKAJ TRPETI?

Revmatske, nevralgične in bolečine v mišicah so hitro odpravljene s primerno uporabo

PAIN-EXPELLERJA

Trnovska znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr. Glejte, da dobite pristnega — slavnega že več kot 50 let.

Zahtevajte SIDRO trnovsko znamko.

SLUŽBO DOBI

pošteno dekle za splošno hišno delo s pranjem. Vpraša se naj osebno ali po telefonu pri:

Mrs. B. Wenstock,

1050 North Ashland Ave.

Phone: Monroe 3006.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Vsem našim cenjenim naročnikom in dobrotnikom naših listov, kakor tudi vsem rojakom v Clevelandu in državi Ohio, naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Frank Zupančič, ki je pooblaščen pobirati naročnino za vse naše tri liste, oglase in vsa druga naročila, ki so v zvezi z našimi listi. Vsem našim naročnikom in blagim dobrotnikom, kakor tudi vsem rojakom, ga najtopleje priporočamo in prosimo, da grejo Mr. Frank Zupančiču na roke v vseh ozirih pri njegovem delu za katoliški tisk. Pomagajte mu širiti naše liste!

Uprava Ave Maria, Edinosti in Glasnika P. S. J.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill. Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevsamem barvanje hiš zunaj in notraj, pokladam stenski papir. Najboljše delo, nanižje cene.

Rojaki obrnite se vselej na svojega rojalca!

SKUPNO POTOVANJE SLOVENCEV.

Francoska linija priredi skupno potovanje Slovencev preko Havre v Trst in Ljubljano s svojim najmodernejšim in najhitrejšim parnikom "PARIS", ki bo odplul iz New Yorka dne 2. avgusta 1922.

Potnike bo spremljal znani rojak Leo Zakrajšek iz New Yorka pa do Ljubljane, ter bo gledal na to, da bodo potniki čim hitreje in udobneje potovali in da ne bodo imeli sitnosti s kufri in drugo prtljago.

Za vse potnike tretjega razreda bodo pripravljene kabine z 2., 4. ali 6. posteljami. Od Havre do Trsta bodo potniki imeli svoj vagon, ali celo vlak, ako se jih zadosti prijaviti. Tudi druge posebne ugodnosti so določene za potnike. Za potnike II. razreda imamo lepe kabine rezervirane. Cena za III. razred stane do Trsta z davkom \$113.85 do Ljubljane pa \$114.85.

Slovence, ki nameravajo potovati v kratkem ali čez nekoliko časa, vabimo, da potujejo sedaj v veseli družbi svojih rojakov. Za vse pojasnila se obrnite pismeno ali pa osebno na:

LINCOLN REALTY CO.,

1901 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ

6217 ST. CLAIR AVE.,

CLEVELAND, OHIO

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

VSO ODPRAVO

OD GLAVE DO NOG

si lahko kupite pri nas. V zalogi imamo najboljše trpežne obleke, najboljše vsakovrstne črevlje, klobuke, spodnje obleke, praznične in za na delo srajce, najboljše ovratnike in kravate za srajce. Kadar kupujete črevlje za praznike ali za na delo pridite k nam in dobili boste najboljše črevlje, ki si jih morete kupiti za vaš denar. Za vaše dečke imamo najboljše trpežne obleke, črevlje, kape, srajce in sploh vse, kar rabijo.

Mi Vam obljubljam, da v naši trgovini, dobite vedno najboljšo vrednost za "VAŠ DENAR"!

J. J. DVORAK & CO.

1853-1855 BLUE ISLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Nemecek

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.